

Liesbeth Smit

**IK MOET
NOG EVEN
KIJKEN
OF IK KAN**

De stille revolutie van de introverte mens

Nijgh & Van Ditmar
Amsterdam

www.nijghenvanditmar.nl

Copyright © Liesbeth Smit (2017)

Omslag- en binnenwerkontwerp Scherpontwerp

Omslagbeeld © Bas Losekoot

Typografie Scherpontwerp

Foto auteur © Bas Losekoot

Foto's binnenwerk © Bas Losekoot (p. 9, 139); Praetorianphoto, iStock (p. 21); Hramovnick, iStock (p. 51); Nikkytok, Big Stock Photo (p. 69);

GlobalP, iStock (p.99); Luca Dugaro, Unsplash (p. 173)

NUR 320 / ISBN 978 90 388 0426 2

INHOUD

DE EMANCIPATIE VAN DE STILLE WILLY
WAAROM INTROVERSIE OOK BIJ ONS
WEL WAT MEER AANDACHT VERDIENT

9

JE SUIS INTROVERT
WAT IS INTROVERSIE EIGENLIJK?
EN WIE BEPAALT DAT?

21

DOE NIET ZO ONGEZELLIG
WAAROM INTROVERSIE NIET 'COOL' IS.
EN OOK GEEN ZIEKTE

51

HET STILLE KIND ALS ORCHIDEE
EN ALS ELASTIEKJE

69

DE WERKENDE WILLY
'HALLO, VRIENDEN VAN DE WERKVLOER.
ZIET NOU NIEMAND WAT IK HIER
ALLEMAAL DOE?'

99

SAMEN ALLEEN: INTROVERTE INTIMITEIT
OVER LIEFDE, DATEN EN VRIENDSCHAP

139

DE GELUKKIGE WILLY
HET INTROVERTE INZICHT ALS SLEUTEL

173

INTROVERTENBINGO

IEMAND ONBEDOELD BELEDIGEN (MET IETS WAT NATUURLIJK GEWOON WAAR IS)	EEN HEEL BOEK UITLEZEN IN EEN HALVE MIDDAG	EEN KOPTELEFOON OPHEBBEN ZONDER MUZIEK	EEN HELE ZONDAG ALLEEN IN STILTE ROMMELEN IN HUIS (EN DAT ABSOLUUT NIET EENZAAM VINDEN)	DE TELEFOON NIET OPNEMEN (ANONIEME BELLERS ZIJN SOWIESO UITGESLOTEN)
WOORD-DIARREE HEBBEN IN EEN ONGEMAKKE-LIJKE SITUATIE (EN NIET MEER KUNNEN STOPPEN MET PRATEN)	DICHT-KLAPPEN TIJDENS OPPER-VLAKKIGE GESPREKKEN	WAKKER LIGGEN VAN DINGEN DIE JE HAD MOETEN ZEGGEN / EEN PIJNLIJKE HERINNERING UIT 1863	EEN BIJSTER OBSCURE HOBBY HEBBEN* (*VUL IN NAAR KEUZE)	DICHTKLAPPEN VAN DOMINANTE EN/ OF EXTRAVERTE COLLEGA'S IN EEN VERGADERING
'NEE HOOR, ER IS NIETS. IK BEN GEWOON EVEN STIL.'	'NEE HOOR, IK BEN NIET BOOS. DIT IS GEWOON MIJN GEZICHT.'	'LEUK! MAAR IK MOET NOG EVEN KIJKEN OF IK KAN' (GEFELICITEERD, JE HEBT DEZE BINGO GEWONNEN!)	'NEE HOOR, IK HAD DIT NIET BESTELD. MAAR IK EET HET WEL OP.'	'HALLO MENSEN. BEN IK NOU DE ENIGE DIE ZIET HOE HARD IK WERK?'
DE DEUR NIET OPENDOEN ALS DE BEL ONVERWACHT GAAT	DICHTKLAPPEN VAN DIRECTE PRIVÉVRAGEN VAN MENSEN DIE JE NET HEBT ONTMOET	ONDERHAN-DELEN MET JE PARTNER ZODAT HIJ/ZIJ ALLEEN NAAR DIE VERJAARDAG/ BBQ/BORREL GAAT	ZOMAAR ERGENS HEENRIJDEN, LOPEN OF FIETSEN EN OVER HET LEVEN NADENKEN	IEDEREEN AFSCHRIKKEN MET EEN SARCASTISCHE OPMERKING
EEN AFSpraak OP HET LAATSTE MOMENT AFZEGGEN	URENLANG PRATEN MET JE BESTE VRIEND(IN)	IEMAND UIT-LEGGEN DAT INTROVERSIE GÉÉN VERLE-GENHEID IS	DICHTKLAPPEN VAN ANDERMANS BLUNDER OF RARE GEDRAG	ONDER DE GEZAMENLIJKE WERKLUNCH PROBEREN UIT TE KOMEN

**ARE WE REALLY HAPPY
WITH THIS LONELY
GAME WE PLAY
LOOKING FOR THE
RIGHT WORDS TO SAY
SEARCHING BUT
NOT FINDING
UNDERSTANDING ANYWAY
WE'RE LOST IN THIS
MASQUERADE**

The Carpenters
This Masquerade (1973)

DE EMANCIPATIE VAN DE STILLE WILLY

**WAAROM INTROVERSIE OOK BIJ ONS
WEL WAT MEER AANDACHT VERDIENT**

DE EMANCIPATIE VAN DE STILLE WILLY

Introverten. Ineens 'waren' we er. Althans, voor de rest van de wereld, want de meesten van ons wisten allang dat we bestaan. Niet dat we altijd even eenvoudig aan te wijzen zijn, want 'de introvert' bestaat niet. Sterker: introversie kent verschillende verschijningsvormen en kan gedurende een mensenleven in meer of mindere mate aanwezig zijn. Dat neemt niet weg dat introversie een persoonlijkheidsvorm is waar ongeveer 30 procent van de mensen onder valt, en daar is verder weinig aan te doen. Dat is ook helemaal niet erg, ware het niet dat het imago van de introvert niet altijd even positief is. Zo worden we nogal eens verlegen genoemd, of niet-sociaal. Zouden we altijd beren op de weg zien of worden we soms gewoon ronduit saai gevonden. Dat is jammer, en onterecht. Want hoewel ik best begrijp waar het stereotiepe beeld van de zwijgende en veel te serieuze introvert vandaan komt – waar rook is, is vaak vuur –, is het fenomeen introversie vele malen interessanter en ontroender dan dat. Omdat mensen, en menselijk gedrag, dat nu eenmaal altijd zijn. Introvert of niet.

Zelf ben ik er pas een paar jaar achter dat het woord introvert op mij van toepassing is. En dat is best laat, want ik was op dat moment de veertig al gepasseerd en zag mezelf tot die tijd als een redelijk naar buiten gekeerd persoon. Zo ben ik absoluut niet verlegen aangelegd. Ik kan me sociaal goed redden in gezelschap en in mijn baan heb ik te maken met veel verschillende mensen. Saai zou ik mezelf ook niet bepaald willen noemen, dus dat deed ik ook niet. Wél had ik regelmatig een onbestemd gevoel over mezelf. Een soort ongemak en tegenzin. Vooral in situaties als feestjes of bij heel directe mensen met een uitgesproken mening. Alsof ik dan iets niet goed deed, ik niet snel of ad rem genoeg was. En vooral: alsof ik niet helemaal mezelf kon of mocht zijn.

Ik kón het wel hoor, gezellig meedoen. En nog steeds is dat zo. Maar waarom putte het me tegelijkertijd ook zo uit? En waarom leek het alsof andere mensen het allemaal wél hartstikke leuk vonden; samen gezellig op familieweekend, samen gezellig touwtrekken op een werkuitje, samen gezellig in een kring op een drukke verjaardag? Heerlijk vond, en vind, ik het als ik weer *thuiskwam* na een sociale activiteit. Alsof ik dan pas weer aan mezelf toekwam. En al waren de mensen nog zo leuk geweest en was het nog zo laat op de avond, ik moest na afloop altijd even zitten. In stilte, op de bank of desnoods op de wc. Wist ik veel waarom, het was gewoon zo.

'Ik denk weleens bij jou, je bent zo rustig, maar eigenlijk ben je een soort eendje dat aan het zwemmen is. Boven water ziet het er kalm en gecontroleerd uit, maar onder water gaan die pootjes druk heen en weer.' Woorden van mijn toenmalige manager, die tijdens een functioneringsgesprek probeerde te achterhalen of ik echt wel lekker in mijn vel zat. Het was vriendelijk bedoeld, maar vanbinnen was ik verbijsterd. Wat bedoelde ze nou eigenlijk? Dat ik een potje zat te liegen? En welk mens, zeker in de rol van collega, liet zichzelf eigenlijk wél elke dag opnieuw helemaal zien in zijn of haar volle mentale glorie? Uiteindelijk waren we toch allemaal kalme eendjes met druk bewegende pootjes in een vijver? Of zag ik dat verkeerd en was dat misschien niet echt zo?

Met de kennis van nu is dat gesprek mijn sleutelmoment geweest, en de eerste stap in mijn coming-out als introvert. Want nee, we zijn lang niet allemaal zo'n eendje. En sommige mensen laten zichzelf dus wél helemaal zien en horen. Hoe vaker hoe liever zelfs. Die mensen noem je extraverten, en ze zijn in de meerderheid. Daarmee bepalen ze ook meteen ons huidige sociale ideaal, dat voor een groot deel samenvalt met een vlotte prater en charismatisch zijn, en snel kunnen beslissen. Over veel en vaak prikkels zoeken, en die ook aankunnen. Over denken terwijl je praat en energie krijgen van mensen. Dat is zeker niet negatief, daarin kan alleen lang niet iedereen zich vinden. 'De extravert,' zegt persoonlijkheidspsycholoog en emeritus-hoogleraar prof. dr. Boele de Raad daarover, 'heeft niet genoeg aan zichzelf. Die zoekt dus drukte, omdat innerlijke stilte ongemakkelijk is.' Om daar vervolgens met een veelzeggend glimlachje aan toe te voegen dat hij zelf een introvert is.

Dat glimlachje ken ik inmiddels maar al te goed. Want de introvert is de laatste jaren bezig met een stille revolutie. De grote bek is nog steeds bon ton, maar de dominante nadruk op assertiviteit, veel aan het woord zijn en jezelf kunnen verkopen, heeft inmiddels een kalm weerwoord gekregen. Introvert zijn 'mag' ineens. En met zeggen dat je er een bent, verklaar je jezelf niet langer tot 'zwak'. Dat was weleens anders, en daar maakte ik mijzelf ook schuldig aan. Want voordat ik me realiseerde dat ik een 'innie' ben, associeerde ik introversie vooral met saaiheid en overgevoeligheid. Dankzij de Amerikaanse schrijfster en voormalig juriste Susan Cain veranderde dat beeld. Haar boek *Quiet, the Power of Introverts in a World That Can't Stop Talking* (2012) stond maandenlang onafge-

DE EMANCIPATIE VAN DE STILLE WILLY

broken in de bestsellerlijsten, ook in Nederland. Cain, niet verrassend zelf introvert, werd wereldberoemd met dit boek. Haar bijbehorende TED-talk is nog steeds een van de best bekeken filmpjes ooit op YouTube. 'Introverten,' zegt ze in dat praatje, 'kunnen het nogal eens moeilijk hebben in deze wereld en zich zelfs schamen. Dat komt omdat ze structureel worden ondergewaardeerd, terwijl ze geweldige eigenschappen bezitten. Het wordt tijd dat er meer ruimte komt voor de bescheiden mens. Om de boel in balans te brengen.' Het was de combinatie van Cains uitgebreide onderzoek, haar eigen ervaringen als introvert en de buitengewoon goede timing die maakte dat introversie ineens bespreekbaar werd. Wie het zelf was kon zich eindelijk (h)erkend voelen. Wie het niet was maakte kennis met een enorme wereld, waarin 'stille mensen' plots opstonden. De beweging Quiet Revolution die uit het boek volgde telt honderdduizenden volgers op internet en in het echte leven. En miljoenen 'closet introverts' kwamen over hun schaamte of onwetendheid heen. Mensen zoals ikzelf. Die in sommige gevallen niet eens wisten dat ze 'het' waren. En zich dus afvroegen waarom ze zich soms zo 'anders' voelden. Terwijl ik vrijwel alles herkende wat Cain beschreef, en ik tijdens het lezen van haar boek geen moment het gevoel kreeg dat daar ook maar iets 'mis' mee zou moeten zijn. 'Vergelijk het maar met vrouwenemancipatie,' zei Cain daarover in een interview met *de Volkskrant*. 'Het heeft lang geduurd voordat vrouwen voor vol werden aangezien en hun talenten werden benut. Die lans breek ik nu voor introverten.'

Dat was meer dan terecht, en ik ben Susan Cain dan ook dankbaar. Want als ze iets duidelijk maakte in haar boek dan is het wel dat introversie al zo lang als de mens zelf bestaat. Het is geen ernstige aandoe-ning of een diagnose. En al helemaal niet iets wat omgeven zou moeten zijn met ongemakkelijkheid. Al is het maar omdat de meeste introverten die ongemakkelijkheid al meer dan uitstekend zélf weten te observeren en ervaren. Maar vooral omdat wie introvert is, tijdens zijn of haar leven onbewust kan denken dat er iets aan hem of haar moet veranderen. Dat die introversie in bepaalde situaties zelfs verborgen moet blijven, of moet worden aangepast. Het gevaar voor introverten in een extraverte wereld is dat ze al dan niet onbewust gaan geloven dat hun persoonlijkheid, dat wat ze in beginsel zijn en waar ze mee geboren

werden, niet helemaal de bedoeling is. Waardoor ze uit armoe maar de rol van extravert aannemen.

Dat kopieergedrag ken ik wel. Zo sprong ik als kind om de haverklap zwaaiend en dansend in beeld van de video8-filmpjes die mijn moeder van ons gezin maakte. Omdat ik dacht dat je dat moest doen. Maar als ik eenmaal een échte extravert ontmoette, supersociaal en druk, wist ik intuïtief: dit lukt me nooit. Sterker nog: ergens vond ik het ook ronduit verontrustend, al die spontaniteit. En waarom *praatten* die mensen toch zoveel? Hoewel dit onschuldige voorbeelden zijn, deed mijn gebrek aan kennis over introversie toch iets met mijn zelfbeeld. Want eigenlijk voelde ik altijd dat ik *anders* moest doen. En als ik dat zelf nog niet begreep, vertelden anderen me dat wel. 'Liesbeth is een aanwinst en een integere kracht. Maar ze zal écht wat meer voor zichzelf moeten opkomen en harder moeten schreeuwen. Anders lopen snelle journalisten over haar heen.' Woorden van mijn toenmalige hoofdredacteur, in een aanbevelingsbrief over mij. Lief en wederom goedbedoeld. Maar toch. Achteraf denk ik dat het precies dit soort adviezen waren die maakten dat ik onbewust ging geloven dat ik door 'rustig' te zijn, eigenlijk iets mankeerde. En dat gevoel werkte op ieder gebied door. In liefdesrelaties met extraverten ging ik me vroeg of laat moe of eenzaam voelen, omdat ik me niet wilde laten kennen. Ik vond het onbewust moeilijk om duidelijk te maken waarom ik soms tijd alleen nodig had, en wilde niet te vaak de ongezellige afwezige zijn op feestjes of borrels. Al was het maar voor mijn partner. Waardoor ik dus regelmatig op zaterdagavond tussen halfslachtige kennissen zat met een fluittoon in mijn oren. Dromend van mijn bank en mijn boek, zonder precies te weten waarom. Dat idee dat ik gewoon moest 'meedoen' met anderen om geaccepteerd te worden, merkte ik ook op andere manieren. Voor mijn werk als journalist bij diverse tijdschriften zat ik jarenlang op drukke redacties in kantoorruinen. Mezelf steeds vaker af te vragen hoe het toch kwam dat de collega's om me heen schijnbaar geen last hadden van het lawaai, de onderlinge concurrentie en het gebrek aan privacy. Was ik nou zo moeilijk? Gelukkig vond ik mijn gelijken in mijn familie, van wie iedereen zonder uitzondering introvert is. Maar we zagen elkaar door onze gedeelde allergie voor sociale verplichtingen en vastgelegde verjaardagsvisites in-tussen wel érg weinig.

DE EMANCIPATIE VAN DE STILLE WILLY

Achteraf waren er meer tekenen dat ik altijd al een ‘innie’ ben geweest. Als kind had ik last van heimwee en was ik het liefste thuis. Ook nu hoef ik lang niet altijd iets af te spreken met anderen om het ‘leuk’ te hebben en houd ik erg veel van mijn huis omdat het de veiligste plek is die ik ken. Mijn vrienden ken ik bijna allemaal langer dan twintig jaar, competitie in welke vorm dan ook vind ik ronduit treurig. Naar feestjes ga ik nog steeds en ik vind het vaak ook best gezellig, maar ik begrijp inmiddels ook hoe het komt dat ik dan vrijwel altijd verzeild raak in serieuze gesprekken. Ook als ik niet zo in de stemming ben voor een discussie over de klimaatverandering of een diepgaand gesprek over iemands lastige relatie met zijn moeder. Op de gang, terwijl binnen iedereen aan het dansen is. Dat vooral.

Gelukkig is het nare gevoel dat ik ‘anders’ of ‘vreemd’ zou zijn sinds ik me in dit onderwerp ben gaan verdiepen verdwenen. Alsof ik al die tijd in een leegstaand huis stond waar lakens over de meubels hingen. Door de lakens weg te trekken en het raam open te zetten, zag ik door het stof heen steeds duidelijker waar ik allang was: in een compleet huis, ingericht en wel, klaar om een waardevol leven in te leiden. Die ervaring was een enorme opluchting die ik iedereen gun. Wat mij betreft mogen we vandaag dus nog ophouden met introversie te vermijden, te ontkennen of het te willen veranderen. Het is tijd om de lakens ervan af te trekken.

Tijdens de voorbereidingen van dit boek loodste ik het onderwerp ‘introversie’ diverse gesprekken in. Op feestjes en borrels, op het werk en in mijn vriendenkring: waar ik was, was ik op zoek naar de introvert. Andersom vonden introverten mij ook. Ze mailden, appten of benaderden me via sociale media. Eén keer raakte ik toevallig in gesprek met de buurman van een kantoor waar ik werk. Hij vertelde dat hij een succesvol, beursgenoteerd bedrijf bezit. Ik luisterde beleefd. Tót hij ineens begon over dat ene moment waarop zijn aandeelhouders langskwamen voor de jaarcijfers. En ze allemaal aan tafel naar hem gingen zitten kijken. Waarop hij uit pure ongemakkelijkheid maar... *koffie* voor iedereen ging zetten. Had-ie wat te doen, en kon hij even bijkomen. Ook de andere mensen die aan dit boek meewerkten, van hoogleraren tot coaches, van ervaringsdeskundigen tot psychologen, van collega's tot mijn ge-

liefde, bevestigden op hun eigen manier wat ik inmiddels wel van de daken zou willen schreeuwen. Dat introverten er in alle soorten en maten zijn. Je hebt leuke en minder leuke. Vriendelijke en minder vriendelijke. Sommigen zijn gelukkig, anderen kunnen gefrustreerd zijn. We zijn, kortom, overal. En vraag ons naar wat introversie betekent, en we hebben allemaal een persoonlijk verhaal. Dat verhaal is soms herkenbaar, soms emotioneel, soms verrassend en soms grappig. Maar het is vooral een verhaal dat wat mij betreft verteld moet worden.

Nu zou je kunnen zeggen dat we al genoeg hebben aan het boek van Susan Cain, of alle andere Amerikaanse boeken die de laatste jaren over introversie werden geschreven. Maar dat ben ik niet met je eens. Amerika, een extravert land bij uitstek waar kinderen via school en sport al vanaf zeer jonge leeftijd aangeleerd krijgen om zichzelf te presenteren en met elkaar te wedijveren, geeft nu eenmaal iets minder ruimte voor nuance dan het relatief nuchtere Nederland. En een beetje gezonde zelfspot mag wat mij betreft ook wel als we het over introversie hebben, want er zitten veel grappige en menselijke kanten aan. Daar hardop over praten kan opluchten en vooral steun geven. Introverten zijn hun muurbloemerige imago dan wel van zich af aan het schudden, die emancipatie wil nog niet zeggen dat ze de muurbloem in zichzelf ook meteen onder alle omstandigheden onder controle hebben. Waardoor ze ongewild nog steeds in lastige of hilarische situaties terecht kunnen komen. Die behoefte aan humor en herkenning merkte ik ook dankzij online magazine Mynd.nu waarvoor ik regelmatig over introversie schrijf. Bij die stukjes had ik het kunnen laten, ware het niet dat de reacties mij tot iets anders aanspoorden. 'Godzijdank, ik ben niet de enige.' Of: 'Hahaha! Eindelijk erkenning!' En ook: 'Het lijkt me vreselijk om introvert te zijn, sterkte!' Steeds duidelijker merkte ik dat introversie ook hier allang een belangrijk onderwerp was geworden. En dat er ook hier behoefte was aan openheid. De bevestiging dat ik met dit onderwerp op het goede spoor zat kwam dit voorjaar tijdens een presentatie. Daar vertelde ik over dit boek in wording en kreeg de volgende vraag: 'Bestaan er ook succesvolle introverten?' Dat moment vergeet ik nooit meer, en het is inmiddels mijn lievelingsanekdote als ik de noodzaak van dit boek uitleg. Want natuurlijk bestaan er succesvolle introverten.

DE EMANCIPATIE VAN DE STILLE WILLY

We zijn niet ziek of zielig. En we zijn met veel meer dan je nu misschien nog denkt. Wel een beetje jammer dat ik die avond in bed pas bedacht wat ik eigenlijk had moeten antwoorden: 'Ja hoor, je kijkt er naar eentje.' Maar zoiets zou een introvert nooit zeggen. Waarvan akte.

Met *Ik moet nog even kijken of ik kan* wil ik een stem geven aan de Nederlandse introvert. Daarbij richt ik me op iedereen die het is of denkt te zijn, of direct met een te maken heeft via de liefde, het werk, de familie of de opvoeding. Tegelijkertijd draag ik het boek ook op aan alle extraverten, omdat introverten vaak met jullie te maken hebben in het dagelijks leven. En dat is prima, graag zelfs. Maar met wat gedegen kennis en praktische informatie over en weer zou het misschien nog net wat meer prima kunnen worden tussen ons. Zodat alle betrokkenen weten wat er nou écht gebeurt als die extraverte collega bijvoorbeeld niet meer ophoudt met praten in een vergadering, en de introverte collega intussen steeds geïrriteerder raakt en langzaam dichtklapt. En wat je op zo'n moment kunt doen.

Dan nog even dit: het afgelopen jaar schreef ik zoals gezegd op verschillende manieren over introversie. Een paar van die artikelen en lijstjes zijn in aangepaste vorm opgenomen in dit boek. Het meeste is echter splinternieuw. Want al is online publiceren een van de leukste dingen die ik tot nu toe deed in mijn werkende leven, elke zichzelf respecterende introvert weet allang: er gaat niets boven een boek. Ik hoop dat je er iets aan zult hebben.

ZOMAAAR WAT INTROVERTENSTRUGGLES, OM ER LEKKER IN TE KOMEN

Nee joh, introverten zijn niet 'gek'. Al hebben ze zo hun dagelijkse worstelingen. Zoals deze:

Je wordt gebeld

In plaats van dat die ander even niet zo gek doet en gewoon een appje of mailtje naar je stuurt. Waar jij dan eerst rustig een uur of drie over kunt nadenken voor je een reactie geeft. Via tekst, uiteraard. Met je gebel.

Je wordt in een groepje gezet

Tijdens een werkuitje, in de yogales, tijdens je studie, of samen met de moeders uit het klasje van je kind voor de voorbereidingen van het kerstontbijt. Geen ontkomen aan, want 'dat is toch gezellig'. Daar denk jij toch iets anders over. Met je gezellig.

Je moet over niks praten

Met de kapper. Je schoonzuster. Het nieuwe vriendinnetje van je zoon. De oppas. Je doet je best het vlotjes te laten verlopen maar dat gesprekje over het weer/het eindexamen wiskunde/droge haarpunten/dat nieuwe dieet komt toch niet erg op gang. Omdat het je geen ene moer kan schelen en je daar ongemakkelijk van wordt, maar zeg dát maar eens hardop. Dus zeg je ja en nee, en vraag je per ongeluk voor de 23e keer wat voor werk je buurman ook alweer doet. Met je niks.

Je wordt gevraagd 'of je boos bent'

Of 'of er wat met je is'. Of, mijn persoonlijke favoriet: 'je kijkt zo'. Terwijl je waarschijnlijk gewoon een beetje zat te dagdromen. Of te werken. Of aan helemaal niets dacht. Of je nog even bezig was om mentaal chocola te maken van wat die ander tegen je zei. Met je boos.

Je bent een afspraak vergeten

Maar die ene vriend/vriendin niet, dus die appt je vrolijk: 'Hé! Gezellig vanavond! Hoe laat?' En daar moet je toch even geestelijk van bijkomen, want je had net heel veel wilde plannen voor in je eentje gemaakt. Vol bank en boek en bed. Met je vanavond.

Je lift wil nog niet naar huis op een feestje

Dit is precies de reden waarom iedere zichzelf respecterende introvert in principe altijd voor eigen vervoer zorgt. Al betekent het dat je op bebloede knieën in de slagregen over het nachtelijke asfalt naakt naar huis zult moeten kruipen: als jij weg wilt, wil je gaan. Nu. Niet als die ander er uren later ook eindelijk eens klaar voor is. Met je lift.

DE EMANCIPATIE VAN DE STILLE WILLY

Je wordt verteld dat je zo 'stil' bent

Ik zeg maar zo: dat 'stille' publiekelijk en hardop benoemen gaat er niet voor zorgen dat een introvert ineens denkt: goh, naja zeg, nu je het zegt! Om vervolgens helemaal lós te gaan over die ene keer dat toen en toen, en is hier ook een karaokemachine, en wacht, dan geef ik even een speech, van je tingting tegen een glas. Allesbehalve dus, om precies te zijn. Met je stil.

Je wordt gevraagd of je het werk nog wel 'leuk' vindt

Nog even los van het feit dat geen enkele baan alleen maar 'leuk' is, kan gewoon rustig functioneren en op tijd op je werk verschijnen en resultaten behalen ook prima zónder extravert gefluit en gezang en 'mag ik even aan iedereen vertellen over die ene keer dat ik onder mijn bureau sliep omdat mijn werk nu eenmaal mijn lust en leven is? En ik dat graag onafgebroken aan iedereen vertel waardoor ik eigenlijk helemaal niet aan werken toekom?' Dat je dat ook maar even weet, beste baas. Met je leuk.

Je wordt gevraagd of je 'verlegen' bent

Helemaal raar als iemand dat een paar minuten na de eerste kennismaking al vraagt. Terwijl je totaal niet verlegen bent maar nog even wil inschatten wie die ander ongeveer is en hoe je hem of haar wilt benaderen. En misschien heb je wel even helemaal geen zin in een gesprek, dat kan natuurlijk ook nog, hè mensen? Met je verlegen.

Je krijgt ineens het woord tijdens een vergadering

Onaangekondigd en zonder enige noodzaak moet jij ineens de geschiedenis van je werkzaamheden door de eeuwen heen toelichten. Waar iedereen bij zit, dat vooral. Er hebben mensen om minder schreeuwend het pand verlaten. Niet dat jij dat van plan bent, maar hypothetisch gezien zou het zomaar kunnen. En dichtgeklapt ben je inmiddels ook. Terwijl in je hoofd een compleet operettekoor is gaan zingen. Met je vergadering.

Je probeert onder de gezamenlijke lunch op je werk uit te komen

Maar zo zijn de collegaatjes dus niet met je getrouwd, vriendin. Ondanks dat je al de hele ochtend met ze in de kantoortuin zat. En dat ook weer zal doen na dit enige halfuurtje dat je feitelijk voor jezelf hebt op je werk. 'Maar nou niet zo ongezellig doen, hoor!' Met je lunch.

Je krijgt een appje van iemand met: 'Verrassing! Ik sta voor je deur!'

Zonder enige aankondiging ook. Moet die iemand toch even niet vreemd opkijken als jij gewoon plat op de vloer blijft liggen als die deurbel gaat. Met je verrassing.

Je wilt het graag even hebben over het ontstaan van het heelal op een verjaardag

Maar de rest houdt maar niet op over Roy Donders, de zus van Kim Kardashian en die pandababy op Facebook die aan het been van z'n verzorger bleef hangen. Met je Roy Donders.

Je zit in een vliegtuig of in de bus. Dat vraagt om een praatje

Ondanks dat je je koptelefoon ophebt, en je slaapmaskertje. Zelfs als je met monocle en al een vuistdik boek zit te lezen over de loopgraven van 1914-1918 in een lege buslijn 38, is daar toch altijd die ene persoon die naast je komt zitten. Om het ergens met je over te hebben. Het weer of zo. Ook als jij alleen 'ja', 'nee' en 'o' terugzegt. Met je praatje.

Je dacht thuis te komen in een leeg huis

Maar tada, wie hebben we daar? Inderdaad: je zoon, je man, je buurvrouw, het vriendje van je zoon én de volledige majorettevereniging van je dochter: allemaal ineens spontaan langsgesproken. Terwijl jij wederom maar één gedachte had, en die begon met een r en eindigde met ust. Had je mooi gedacht, ouwe introvert die je d'r bent. Met je bezoek.
